

27.9.2023

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2023

PERUSTIEDOT

Kunta: Outokummun kaupunki

Kunnan yhteyshenkilön tiedot

- Nimi: Pasi Lamminluoto, vs. hallinto- ja talousjohtaja
- Sähköpostiosoite: pasi.lamminluoto@outokummunkaupunki.fi
- Puhelinnumero: 044 755 9515

HAKEMUS

A. Haettava summa, €: 3 000 000

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2022, niin sen käyttötarkoitus:

Outokummun kaupunki ei ole saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2022.

C. Kunnan yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeuksellisiksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

1. Outokummun kaupungin keskustaajamassa sijaitsee vanha kaivosalue, joka on ollut viime vuosituhanen Suomen merkittävin kaivosteollisuuden keskittymä. Valtio on saanut kaivoksesta todella merkittävän taloudellisen hyödyn. Mm. suurin osa Suomen sotakorvauksista on maksettu Outokummun maaperästä otetulla malmilla.

Kaivoksen toimesta keskustan alueella on laajasti käytetty kaivannaisjätettä maarakentamisessa ja varsinkin rakennekerroksissa. Outokummun kaupungin velvollisuuteen kuuluu pitää omistamansa infra niin katujen kuin rakentamiseen tarkoitettujen tonttien osalta liikennöitävässä kunnossa.

Kaivoksesta saadut hyödyt ovat menneet suurelta osin valtiolle ja nyt noin 6 500 asukaan kaupungin pitäisi kustantaa kaivannaisjätteestä aiheutuneet kustannukset. Kustannuksia ja kaivannaisjätteen määriä on selvitetty Pirkanmaan ELY-keskuksen koordinoimassa hankkeessa 2022. Tutkimuksen mukaan seuraavan kymmenen vuoden ylimääräinen kustannus kaivettavien metallipitoisten maainesten osalta on kadunrakentamisinfra osalta 15–30 milj. euroa ja kymmenen vuoden jälkeen tehtävien töiden osalta 100–150 milj. euroa. Näin ollen kaupungille on aiheutumassa poikkeuksellisia ja tilapäisiä kaivannaisjätteen puhdistuskustannuksia seuraavan kymmenen vuoden aikana 1,5–3,0 milj. euroa vuodessa.

2. Kaupungin omistaman tytäryhtiön Outokummun Seurojentalo Oy:n talous on heikolla tolalla. Merkittävästi kasvaneiden lainojen korkokustannuksien vuoksi Seurojentalon Oy on ajautumassa konkurssiin. Yhtiöllä on tällä hetkellä lainaa noin 1,2 milj. euroa, mitä suuremmalla todennäköisyydellä realisoituu kaupungille tappioksi. Näin ollen tämä poikkeuksellinen ja tilapäinen kertaerä tulee rasittamaan Outokummun kaupungin taloutta n. 1,2 milj. euroa vuonna 2024.
3. Myös kaupungin omistama tytäryhtiö Kummun kodit Oy on taloudellisesti haastavassa tilanteessa. Yhtiöllä on lainaa kaupungilta tällä hetkellä 1,3 miljoonaa euroa ja muilta rahoituslaitoksilta 7,5 miljoonaa euroa. Korkojen nousun myötä lainojen hoitokulut ovat nousseet merkittävästi.
4. Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyessä 1.1.2023 kaupungille tuli merkittäviä kustannuksia purkautuneen Siun Sote -kuntayhtymän alijäämistä ja palkkaharmonisaatiokustannuksista. Ns. sote-erät vaikuttavat negatiivisesti kaupungin tuleviin valtionosuuksiin pysyvästi. Outokummun osuus kuntayhtymän vuoden 2022 alijäämästä oli 1,87 miljoonaa ja saman vuoden palkkaharmonisaatiokustannuksista 526 447 euroa. Alueilla, joissa hyvinvointialueiden toiminta käynnistettiin ilman vastaavanlaista kuntayhtymäpohjaista valmistelua, palkkaharmonisaatiokustannuksista vastasi valtio. Järjestely asettaa kunnat epäoikeudenmukaiseen tilanteeseen.

D. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (esim.: veroprosentti, taksat, lainoitus tai menosäästöt):

1. Jo toteutetut toimenpiteet
 - tulovero-% maakunnan korkeimpia ennen hyvinvointiudistusta.
 - kouluverkko on supistettu minimiin eli on vain yksi koulu E-9 ja lukio.
 - viran/toimen vapautuessa selvitetään aina mahdollisuus hoitaa tehtävä sisäisin järjestelyin

2. Tulossa olevat ja päätetyt toimenpiteet

- Seurojen talo Oy:n osalta on suunnitteilla purkaa yhtiö ja siirtää yhtiön omaisuus konsernin sisällä toiselle yhtiölle. Tässä yhteydessä kaupunki joutuu alas kirjaamaan yhtiön lainasaatavat kokonaisuudessaan.

E. Muut huomiot ja lisätiedot:

Aika ja paikka:

16.10.2023 Outokumpu

Allekirjoitus, nimenselvennys ja nimike

Päivi Lintumäki
kaupunginjohtaja

Pasi Lamminluoto
vs. hallinto- ja talousjohtaja

Liitteet: